

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Såfremt ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 93: Forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af fordelingen af psykiske men hos hjemvendte danske soldater.

Af Pernille Frahm (SF) m.fl.
(Fremsættelse 03.02.2009).

Kl. 13:15

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Forsvarsministeren.

Kl. 13:15

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Tak for det. Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg synes, at intentionerne bag det fremsatte beslutningsforslag både er relevante og hensigtsmæssige. Som det står i bemærkningerne til beslutningsforslaget, kan indsatsen i Afghanistan give voldsomme oplevelser og for nogle af vores udsendte soldater ar på sjælen.

Det, jeg bare vil henlede opmærksomheden på, er, at jeg rent faktisk mener, at forslaget er overflødigt. Det vil jeg gerne redegøre for, for det må ikke hos nogen opfattes som nogen form for arrogance. Forsvaret er allerede i gang med en tilsvarende undersøgelse og har faktisk været det længe. Den seneste og igangværende undersøgelse blev startet i september 2007. Det er et projekt, der skal supplere vores viden, så vi bliver bedre til at tilrettelægge vores indsats med størst muligt hensyn til soldaternes psykiske velbefindende.

Forsvaret er bl.a. ved at gennemføre en før, under og efter-undersøgelse af det hold soldater, der rejste ud her i februar 2009. Undersøgelsen vil afdække, hvilke faktorer der gør, at udsendte soldater kan udvikle efterreaktioner. Faktorer, der kan have indflydelse, er f.eks. udsendelsesperiodens længde, social støtte, ledelsesforhold, personlighedstræk og tidligere udsendelser. Samtidig indhenter forsvaret data på den enkelte soldat, f.eks. køn, alder, grad, familieforhold og ikke mindst personlighedstræk. Forsvarets

igangværende undersøgelse er betydelig mere omfattende end den foreslåede undersøgelse, vi behandler i dag.

Jeg har samtidig stor tillid til, at fagfolk har tilrettelagt vores undersøgelse således, at resultaterne bliver relevante og kan bruges konstruktivt. Det er så også til gavn for vores soldater. De fagfolk, jeg her hentyder til, er folk fra Aarhus Universitet, det er folk fra Forsvarsakademiet og ikke mindst forsvarrets egne psykologer. Data-materialet i den igangværende undersøgelse adskiller sig fra det, der er foreslået brugt i beslutningsforslaget, for forsvarrets undersøgelse bruger aktuelle og kommende journaler i stedet for tidligere sager.

En undersøgelse med udgangspunkt i tidligere sager vil være behæftet med en langt større usikkerhed, da de oplysninger, som skal bruges, ikke nødvendigvis er til stede. Jeg kan i den sammenhæng nævne, at forsvarrets psykologer står foran at implementere elektroniske patientjournaler. Den foreslåede undersøgelse skulle medvirke til at forebygge og forhindre psykiske lidelser hos soldaterne, og det er præcis det samme formål, der ligger bag det projekt, som allerede er skudt i gang i forsvaret.

For god ordens skyld skal jeg så også henlede opmærksomheden på en misforståelse. Det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at 650 soldater fik psykologhjælp i 2008. Det er ikke korrekt. Der blev i 2008 oprettet 629 nye journaler, som omfatter både soldater og pårørende. Tallet 629 dækker altså over det antal visiterende samtaler, der er foretaget, og ikke over antallet af egentlige behandlingsforløb. En visiterende samtale er en indledende samtale mellem en psykolog og en soldat eller en pårørende. Samtalen bliver brugt til at vurdere, om vedkommende har behov for et egentlig behandlingstilbud. Det forholdsvis høje tal skyldes til dels også, at forsvaret i 2007 udsendte ca. 20.000 breve til tidligere udsendte. Formålet med disse breve var bl.a. at gøre opmærksom på en tidsbegrænset mulighed for støtte fra forsvarrets psykologer, og på den baggrund blev der oprettet cirka 200 journaler.

Mere generelt kan man selvfølgelig ikke være i tvivl om, at soldater og deres pårørende kan blive kraftigt påvirket af udsendelserne. Det er helt naturligt, at voldsomme oplevelser afføder en slags overgangsreaktioner. I enkelte tilfælde kan reaktionerne få en mere permanent karakter, der kræver professionel behandling. Antallet af visitationer er heldigvis også udtryk for, at